

Någre Philosophiske Tankar,

uti

HANS KONGLIG MAJESTÄTS

och

HANS KONGLIG HÖGHETS,

HERTIGENS af Södermanland

HÖGA ÖFWERWARO

Til granskning framstälte af

JOHAN BILMARK,

Profesor uti Historien och Moraln,

samt

i Åbo-Academies Öfre Lärosal den 10 October 1796

för middagen förtwarade af

ANDERS ERIC AFZELIUS,

W. G.

Å B O,

Tryckt hos JOHAN CHRISTOPHER FRENCKELL.

§. 1.

Alla människor wilja wara lycklige; men få kunna fåga, hwaruti den timmeliga lyckfaligheten egenteligen består. Den finnes ej i rikedomar, ej i magt och anseende, ej i maklighet, ej i kropps styrka, ej i wett och snille, ej endast i dygden. At wara lyckelig, dertil fodras något af alt detta; et enda år otilräckeligt.

§. 2.

Ehuru mycket man klagar öfwer det onda i werlden, torde likwäl wara swårt at bewisa, det något skapadt ting finnes, som i sig är ondt eller skadeligt: Swåra tilfälligheter böra tillskrifwas wisfa verkningar, dem wi dels kunnat, dels icke kunnat förekomma, och desse åro åfwen nyttige uti Naturens stora hushållning, fastån enskildta personer känna deraf skador och olågenheter.

)(2.

§. 3.

§. 3.

Menniskornas förökade kunskaper om Natu-
rens alster och desfas nytta hafwa förökt deras be-
gär; hwilka åter gifwet anledning til många både
dygder och laster.

§. 4.

Det är ej sannolikt, at menniskorna skola nå-
gonfin återwända til de första tidens enfaldiga lef-
nadsfätt; men om så hände, skulle de förfalla i det
gröfsta barbarie och största elände.

§. 5.

At locala omständigheter gifwet billig anledning
til flera économiska författningar, och at desse efter
hand werkat på innewånarens feder, är ofstridigt;
men man torde misstaga sig, om man tror, at Cli-
maten åfwen hafwa en betydande inslytelse på men-
niskornas moraliska gerningar.

§. 6.

§. 6.

Man har ofta frågat: hwilket Regeringsfätt wore det bästa? Hwarpå någre swarat: at det är bäst, som är antagit i det samhälle, hwars Ledamot man är. Ehuru obestämmt detta swar är, synes det dock utmärka, at hwart och et Regeringsfätt har sina förmåner och sina olågenheter, samt at den medborgerliga lyckfalityeten mera winnes genom Regeringsfättets tilbörliga handhafwande, än genom sjelfwa föreskriften.

§. 7.

Olika ämbeten och hedersställena uti Samhället äro en mennisklig inrättning, nödwändig til timmelig lyckfalityets erhållande, och helgad af Religionen; den uphåfwer ej wåfendteliga jämnlikheten menniskor imellan, som är grundad i Naturen.

§. 8.

I fordna dagar woro de högste ämbetsmän i allmänhet åfwen de störste posfessionater; i wår tid

är rikedom fällan höghetens lott; hwarigenom sker, at den naturliga jämnlikheten i det Borgerliga Samhället nu är större, än den synes vara.

§. 9.

Store Mån åro ej någre Naturens widunder; de födas, kanke alla tider, fastän ej i allmänhet; men omständigheterna åro ej alltid lika gynnande för menniskor at utveckla sin werksamhet. Nöden och passionerna föröka styrkan både i själ och kropp, samt bemanna til utförande af sådane saker, som synas vara ófvermennisklige.

§. 10.

Westphaliska Freden war för Sverige mera åro-rik, än förmånlig; Rikets widd blef förókt, men icke få des wálmagt.

§. 11.

Fastän Finske Konungar nämnas i de gamle Nordiske Sagorne, torde likwál falla swårt at bewisa, det

det

det vårt Land haft någre egne Regenter i de äldste tider, och förr än Finland blef med Sverige förenadt.

§. 12.

Om Finland, som af Naturen äger många och stora fördelar, blifwer tilbórligen upodladt, hwilket uti Fridens lugn utan mycket dryga omkostningar tyckes kunna ske, få winner Swea Rike mera wálmagt, än mången torde sig nu föreställa.

§. 13.

Så fannolikt det är, at de tre Furstar RUREC, SINAUS och TRUWOR, som vid medlet af 9 feculo inkallades af de Novogrodске Ständerne från Waregien, och som grundlade det Holmgårdska Konungariket, kommit från Sverige; få swårt år bewisa, at de med det då warande Swánska Konungahuset warit bellågtade.

§. 14.

Vi åre mycket lyckeligare, än våre Förfäder; och man wågar utan skålig förebråelse af smickran påstå, at Swånska Nationen är i flera hånseenden lyckligare, ån de flåste andre i Europa.

